

De Nieuwe Kerk
Amsterdam

15 okt 2022 t/m
9 apr 2023



De

eeuw

van

Juliana

een koningin
en haar
idealen

Persbericht Juli 2022

De
eeuw
van

Juliana

een koningin
en haar
idealen

De Nieuwe Kerk
Amsterdam

15 okt 2022 t/m
9 apr 2023

De Nieuwe Kerk Amsterdam presenteert dit najaar de koninklijke tentoonstelling: De eeuw van Juliana

Een rijke presentatie met ruim honderd kunstobjecten uit de Koninklijke Verzamelingen

Aan de vooravond van het 75-jarig jubileum van haar inhuldiging als Koningin der Nederlanden, presenteert De Nieuwe Kerk Amsterdam een tentoonstelling over Juliana en haar bijzondere koningschap. *De eeuw van Juliana, een koningin en haar idealen* is een meerstemmige biografie over een geliefde koningin. Een veelbewogen eeuw wordt gespiegeld aan haar persoonlijkheid en haar idealen. Juliana wordt vaak getypeerd als 'vorstin naast de rode loper', eigenzinnig en wars van protocol. Geliefd om haar eenvoud en menselijkheid. Maar zij was ook staatshoofd in een eeuw die werd getekend door ongekennde tegenslagen én spectaculaire voorspoed.

Het jubileum van de inhuldiging is de aanleiding om anno 2022 terug te blikken. De generatie die haar persoonlijk heeft meegeemaakt ontmoet een generatie voor wie zij bovenal een historische figuur is. Samen kijken ze terug op haar veelbewogen leven. Juliana wilde – en dat weten we dankzij interviews – een moderne vorstin zijn en verbinden. Een keur van historici en experts, onder wie biografen van toen en nu, hebben over haar geschreven. De tentoonstelling geeft context en beoogt een compleet en ook persoonlijk beeld te geven van deze opmerkelijke vorstin. *De eeuw van Juliana, een koningin en haar idealen* is te zien vanaf zaterdag 15 oktober tot en met zondag 9 april 2023.

De roerige wereld van de twintigste eeuw

Juliana's regeerperiode (1948–80) stond in het teken van herstel en verandering. Van de naoorlogse wederopbouw, de onafhankelijkheid van Indonesië en Suriname en de Koude Oorlog tot de komst van grote groepen gastarbeiders, de AOW, echtscheidingen en secularisatie. In de eeuw van Juliana raakte Nederland in een stroomversnelling. De tentoonstelling zet ons land en haar persoon naast elkaar met bekende en onbekende ooggetuigen die hun herinneringen aan Juliana delen in beeld en geluid. Door de ogen van onder meer Noraly Beyer, Kathleen Ferrier, Herman Pleij, Paul Rem en Elsbeth Etty leren we de jonge prinses kennen op weg naar volwassenheid en zien we haar uitgroeien tot een standvastig staatshoofd in de roerige wereld van de twintigste eeuw.

Een rijke collectie

In een spectaculaire paleissetting reizen bezoekers naar de koninklijke wereld van Juliana en langs belangrijke gebeurtenissen uit de vaderlandse geschiedenis. Ruim vierhonderd objecten worden gepresenteerd: persoonlijke bezittingen, beeldende kunst, historische documenten en fotografie, bekende avondjaponnen, bijzondere filmfragmenten, koninklijk servies en meer. Variërend van gouden geschenken uit voormalig Nederlands-Indië, haar iconische inhuldigingsjurk, kleurrijke angisa's (hoofd-doeken) uit Suriname, de typerende Juliana-brillen, kinderkleding

en speelgoed tot een compleet gedekte tafel in de setting van een *glamorous* staatsbanket en de Rolls Royce met monogram van de vorstin. Met ruim honderd objecten zijn de Koninklijke Verzamelingen de grootste bruikleengever van de tentoonstelling. De instelling organiseert de openstelling van de paleizen en beheert en ontsluit de bijzondere historische (maar ook hedendaagse) collecties die de geslachten Nassau en Oranje-Nassau in de loop der eeuwen bijeenbrachten en verzamelden. Andere objecten in de tentoonstelling zijn afkomstig uit tientallen musea en privécollecties.

Het rood-wit-blauwe-Juliana-busje

De Nieuwe Kerk is op reis gegaan om herinneringen en verhalen over Juliana op te halen. Een zoektocht naar ooggetuigen en anekdotes. Met een opvallend 'rood-wit-blauw-Juliana-busje' is een route door het hele land afgelegd. Alle twaalf provincies werden bezocht, waarbij tientallen verhalen zijn opgehaald. Een selectie verschijnt straks in de tentoonstelling.

Koninklijke tentoonstellingen

Eén keer in de tien jaar pakt De Nieuwe Kerk uit met een koninklijke tentoonstelling. Eerdere presentaties waren Ja, ik wil! (2002) over koninklijke huwelijken en Ingehuldigd! (2013) over de Oranjes en De Nieuwe Kerk. Ook bij deze eerdere tentoonstellingen waren de Koninklijke Verzamelingen de majeure bruikleengever.

Achtergrond- verhaal

A photograph of Queen Juliana of the Netherlands. She is an elderly woman with short, curly grey hair, wearing glasses and a light blue jacket over a white blouse. She is smiling and waving her right hand, which is adorned with several gold bracelets. She holds a large, clear, patterned umbrella in her left hand. The background is a solid orange color.

De
eeuw
van

Juliana

een koningin
en haar
idealen

De Nieuwe Kerk
Amsterdam

15 okt 2022 t/m
9 apr 2023



Ontwerp van Erwin Roger Dolder, Inhuldigingsjapon koningin Juliana, 1948. Koninklijke Verzamelingen, Den Haag



Karel Petrus Cornelis de Bazel, Amsterdamse wieg van Juliana en familieleden, 1909. Koninklijke Verzamelingen, Den Haag

Inhuldiging: een koninklijk sprookje

De openingsscène van de tentoonstelling is een spectaculair beeld, pal voor het beroemde koperen koorhek van De Nieuwe Kerk, de plek waar bijna 75 jaar geleden de plechtige inhuldiging van koningin Juliana plaatsvond. 6 september 1948 was de feestelijke dag, door Nederland beleefd als een sprookje. De monarchie had haar vooroorlogse glans teruggekregen en de inhuldiging bood een kans de grauwe jaren direct na de oorlog voor even te vergeten. Grote indruk maakte haar rede, met het beroemde citaat: *'Wie ben ik, dat ik dit doen mag?'* De koningsblauwe inhuldigingsjapon naar ontwerp van Erwin Roger Dolder (1928–1970) is hier te zien, samen met de beroemde Crème Calèche. Beide zijn bruiklenen van de Koninklijke Verzamelingen. De calèche, ook Witte Kroningscalèche genoemd en vervaardigd door de Haagse rijtuigbouwer M.L. Hermans & Co, was een geschenk van koningin Emma aan haar dochter Wilhelmina ter gelegenheid van haar inhuldiging in 1898. Het rijtuig werd vijftig jaar later opnieuw ingezet tijdens de inhuldiging van haar kleindochter.

Geboorte: 'een dierbaar godsgeschenk'

Koningin Wilhelmina en prins Hendrik hadden acht jaar op de komst van hun eerste en naar later bleek enige kind gewacht. Juliana werd op 30 april 1909 in Den Haag geboren. Haar moeder noemde haar 'een dierbaar godsgeschenk'. Met de geboorte van het prinsesje was de troonbezetting van het Huis van Oranje ook ná koningin Wilhelmina verzekerd. Nederland haalde opgelucht adem. Het paleis werd overstelpt met geschenken, waaronder een gouden rammelaar van de Groningse vrouwen en een wieg die was geschonken door de Amsterdamse vrouwen en meisjes. De Europese vorstenhuizen stuurden felicitatietelegrammen en prachtige geschenken. Op deze plek krijgen bezoekers een indruk van de pracht en praal rond de geboorte van de kroonprinses in een tijd waarin het Europese toneel nog werd gedomineerd door grootmachten als het Britse koninkrijk, de tsaren en de Habsburgse keizers. Een wereld die na de Eerste Wereldoorlog zo goed als verdween. Er worden geboortegeschenken getoond zoals de Amsterdamse wieg (1909) uit de Koninklijke Verzamelingen, een bijzonder ontwerp van Amsterdamse School-architect Karel de Bazel (1869–1923). Het borduurwerk werd uitgevoerd door Tesselschade-Arbeid Adelt, de eerste Nederlandse vrouwenvereniging. Na prinses Juliana hebben ook haar dochters, de zonen van prinses Beatrix en de prinsessen Amalia (2003), Alexia (2005) en Ariane (2007) in deze wieg gelegen. Daarnaast is er een opvallend rond portret te zien van Juliana als baby (1910) van portretschilder Thérèse Schwartze.



Christiaan Maria Dewald, *Schoolklas van Juliana in Paleis Noordeinde*, 1920. Koninklijke Verzamelingen, Den Haag

Jeugd: binnen de paleismuren

Juliana groeide eenzaam op aan het hof met een adellijke hofhouding die vasthield aan strikte protocollaire tradities. Dat zij zich later ontwikkelde tot een non-conformist, wars van protocol, kan gezien worden als een tegenreactie op haar opvoeding. De prinses bracht haar vroege kinderjaren vooral door in de paleizen Noordeinde in Den Haag en Het Loo in Apeldoorn. Toen ze oud genoeg was geworden om onderwijs te volgen, richtte men in de paleizen leerkamers voor haar 'klasje' in. De prinses kreeg les met andere kinderen; een wens van Wilhelmina, die wilde voorkomen dat haar dochter net zo'n eenzame jeugd zou hebben als zijzelf. Zonder veel succes: ook Juliana bracht haar kinderjaren vooral geïsoleerd door. De tentoonstelling bevat diverse persoonlijke objecten uit Juliana's vroege jeugd. Van kinderkleding, speelgoed, lesmateriaal en fotografie tot bijzondere objecten als een Indische model-kampong, bedoeld om haar te informeren over de samenleving in toenmalig Nederlands-Indië; ook bruiklenen van de Koninklijke Verzamelingen. In de audiotour neemt kunsthistoricus en Oranjekenner Paul Rem de bezoeker mee naar die voorbije wereld van Juliana's vroege kinderjaren.

Juliana werd van meet af aan het symbool van continuïteit voor het Huis van Oranje. Zij was immers het prinsesje van alle Nederlanders. Ze vergezelde haar moeder tijdens tal van bezoeken door het hele land. Kort na de Eerste Wereldoorlog riep de socialistische voorman Troelstra op tot het omverwerpen van de troon – in navolging van de gebeurtenissen in Rusland en Duitsland. In reactie daarop nam Wilhelmina haar dochter op 18 november 1918 mee naar het Haagse Malieveld, waar een massale aanhankelijkheidsbetuiging plaatsvond. De foto's van Juliana die door haar moeder boven de mensenmassa wordt uitgetild gingen het hele land door. De revolutie was mislukt nog voordat zij goed en wel begonnen was.

De bezoeker krijgt hier een beeld van hoe Nederland eruitzag tijdens Juliana's eerste jeugdijaren (1909–20). Belangrijke ontwikkelingen en gebeurtenissen in zowel Nederland als de toenmalige koloniën komen aan bod in stereofotografie. Ook is er aandacht voor één van de grootste en meest desastreuze oorlogen uit de geschiedenis: de Eerste Wereldoorlog. Bescheiden aandacht, omdat Nederland erin slaagde neutraal te blijven.

Op weg naar de troon

Volgen de jaren twintig en dertig. Juliana's leven kwam steeds meer in het teken te staan van haar bijzondere positie als enig kind én toekomstig staatshoofd. In 1927 vierde zij haar achttiende verjaardag en werd lid van de Raad van State, zoals ook prinses Amalia deed in december 2021. Ze ging in Leiden Letteren en Wijsbegeerte studeren. Op dat moment studeerden daar slechts



Willem Bastiaan Tholen, *Portret van prinses Juliana*, 1928. Koninklijke Verzamelingen, Den Haag

75 vrouwen. Juliana was de eerste Oranje in de collegebanken en actief in het studenten- en verenigingsleven, een grote wens van haar die uitkwam. Zij genoot van haar vrijheid. Zo liet ze zich informeel 'Jula' noemen door haar studievriendinnen met wie zij samenwoonde in Katwijk, en had ze modieus kort haar. Juliana verliet Leiden met een eredoctoraat en hield jarenlang contact met haar jaarclub, waarmee zij ook graag toneel speelde, haar grootste hobby. In de tentoonstelling is niet eerder vertoonde toneelfotografie te zien.

Juliana zocht naar spiritualiteit en kreeg, net als haar vader prins Hendrik, belangstelling voor humanisme, theosofie, esoterie en hindoeïsme. In deze periode groeide bij Juliana het besef dat ze iets wilde betekenen voor de minderbedeelden in de samenleving. In 1931 werd op haar initiatief het Nationaal Crisis Comité opgericht, waarvan zij erevoorzitter werd. Het comité trachtte het groeiende aantal werklozen te ondersteunen. Nadat in 1934 kort na elkaar de door haar zeer geliefde grootmoeder Emma en vader Hendrik overleden, nam ze van hem het voorzitterschap van het Rode Kruis over. Maatschappelijk werk bleef altijd een belangrijke pijler in het leven van Juliana.

De bezoeker krijgt hier een beeld van een jonge zelfbewuste Juliana. Eigenschappen die zij in deze periode ontwikkelde kwamen later tijdens haar koningschap nadrukkelijk naar voren. We zien een jonge modieuze vrouw die op haar 21ste verjaardag gekleed ging in een creatie van Joan Praetorius (1899–1984), de eerste Nederlandse couturier die onder zijn eigen naam een modehuis begon. De tentoonstelling presenteert een reeks originele ontwerptekeningen van Praetorius voor Juliana, bruiklenen van het Kunstmuseum in Den Haag. De crisis van de jaren dertig maakte een abrupt einde aan haar modebewuste kledingkeuze. Nederland kende op dat moment honderdduizenden werklozen op een bevolking van bijna acht miljoen. Een tijd van bezuinigingen brak aan. Bezoekers krijgen een indrukwekkend beeld van het Nederland uit die tijd aan de hand van filmmateriaal uit de collecties van Beeld en Geluid.

Verloving en huwelijk

Om de troon veilig te stellen werd gezocht naar een geschikte huwelijkskandidaat. De eerste pogingen mislukten. De druk om een geschikte partner te vinden nam toe naarmate de prinses ouder werd. Totdat ze tijdens de Olympische Winterspelen van 1936 in Garmisch-Partenkirchen kennismakte met prins Bernhard van Lippe-Biesterfeld. Enkele zorgvuldig voorbereide ontmoetingen volgden, tot de pers er lucht van kreeg. Koningin Wilhelmina zag zich genoodzaakt om op 6 september 1936 de verloving, waarvoor Juliana en Bernhard zich reeds van harte hadden uitgesproken, bekend te maken. Het paar trouwde onder grote publieke belangstelling op 7 januari 1937 in Den Haag.



Franz Ziegler, *Groepsportret huwelijk prinses Juliana en prins Bernhard op het bordes van Paleis Noordeinde*, 1937. Koninklijke Verzamelingen, Den Haag



Paleis Soestdijk, exterieur

Tijdens de huwelijksreis bracht Bernhard Juliana – in een tijd van oorlogsdreiging – in contact met het leven van de *jetset* in Europa. De reis voerde over Berlijn, Rome en Parijs. In die stad schafte Bernhard bij de grote modehuizen een compleet nieuwe garderobe voor Juliana aan. Voor haar was de reis een openbaring. Na terugkeer namen zij hun intrek in Paleis Soestdijk. Tijdens hun afwezigheid was de Baarnse vleugel van het paleis gemoderniseerd. De privékamers zagen er hypermodern uit, voorzien van *state of the art* verlichting en design. Zoals de prinses zei: *'Het is een huis en daar moet je wel kunnen leven.'* Voor het eerst kreeg dit paleis een permanente woon- en werkfunctie. De smaak van het koninklijke echtpaar wordt in de tentoonstelling nagebootst met lampen van Lalique en designmeubelen van Ravenstein uit het interieur van de *Piet Hein*, het koninklijke jacht. Paul Rem geeft ook hier een toelichting in de audiotour.

De bezoeker van de tentoonstelling ziet in een trouwscène een koninklijk huwelijk gesloten worden, tegen de achtergrond van een dreigend Nazi-Duitsland. Te zien is onder meer de trouwjapon van Juliana, van ivoorzijde met vanaf de schouders een lange sleep. Een ontwerp van modehuis Praetorius. In de tulen sluier zijn met zilverdraad rozen en oranjebloesem geborduurd. De trouwscène wordt vormgegeven met prachtige versieringen van dierfiguren, gemaakt door kinderen uit Nieuw-Guinea die ter gelegenheid van het huwelijk feestvierden. Ook zijn er filmbeelden van andere feesten ter gelegenheid van de koninklijke huwelijksdag in de toenmalige koloniën. Ze schetsen een beeld van Nederland als koloniale heerser.

Tweede Wereldoorlog

Op 10 mei 1940 viel het Duitse leger Nederland binnen. Juliana zocht met haar twee dochters Beatrix en Irene haar toevlucht in de schuilkelder van Huis ten Bosch. Voor de kinderen waren speciale kinderwagens gemaakt die bescherming boden tegen een eventuele gasaanval. De wagen van Beatrix is in de tentoonstelling te zien. Een bruikleen van de Koninklijke Verzamelingen. Op 12 mei 1940 reisden Juliana en de prinsesjes naar Engeland. De Duitse plannen om de koninklijke familie in hechtenis te nemen werden zo vrijdeld. In juni reisde ze met haar kinderen door naar Canada. Koningin Wilhelmina en prins Bernhard bleven in Engeland. Tijdens de oorlogsjaren ontwikkelde Juliana zich tot een zelfbewuste vrouw en standvastige troonopvolger; een voorvechtster van de vrede en de geallieerde zaak. Ze hield meer dan zestig toespraken op het Amerikaanse continent en behartigde met verve de belangen van het bezette thuisland. Juliana bouwde een vriendschap op met president Roosevelt en in het bijzonder met zijn vrouw Eleanor, voor haar een inspirator. De kroonprinses stond bekend als strijdbare ambassadrice van het gezamenlijk aanpakken van de Duitse vijand in Europa en



Anti-gas kinderwagen van prinses Beatrix, 1940

kreeg hiervoor drie eredoctoraten van Amerikaanse universiteiten. Tijdens haar verblijf in Canada maakte Juliana reizen naar Suriname en de Nederlandse Antillen, gebieden die zelden of nooit eerder door een Oranje waren bezocht. Prins Bernhard kwam enkele keren bij het gezin langs in Canada. In 1943 werd prinses Margriet daar geboren. Juliana-biograaf Jolande Withuis komt hier aan het woord in de audiotour.

Na terugkeer in Nederland (1945) was het gedaan met de relatieve autonomie en vrijheid van Juliana. Zij maakte zich op voor de troon van een land waar de oorlog grote littekens had achtergelaten. Bovendien had niet iedereen in Nederland het gewaardeerd dat de koninklijke familie was uitgeweken naar het buitenland tijdens de oorlog.



Inhuldiging koningin Juliana, 1948. Nederlands Fotomuseum

Juliana: koningin van het volk

Na al twee keer regentes te zijn geweest voor haar moeder werd Juliana in 1948 ingehuldigd als Koningin der Nederlanden in De Nieuwe Kerk Amsterdam. Als koningin wilde zij dichter bij de mensen staan dan haar moeder. In het verzuilde Nederland probeerde ze mensen te verbinden. Illustratief voor deze ambitie was het jaarlijkse defilé bij Paleis Soestdijk. Juliana vierde steevast haar verjaardag thuis op het bordes, *samen* met het Nederlandse volk. De bezoeker ervaart op deze plek het traditionele defilé, maakt als het ware zelf deel uit van de optocht. Met op de achtergrond een enorme blow-up van het paleis en een compilatie van beelden van verschillende defilés met de koninklijke familie. Ook is er een installatie te zien van videobeelden van ooggetuigen, gemaakt met het 'rood-wit-blauwe-Juliana-busje' (zie p. 6). Tot slot staan hier een gigantische maquette van ruim vier meter van Paleis Soestdijk, bruikleen van het Museum Soest, en een uitgebreide leestafel met (plak)boeken over Juliana.

Koningin van wederopbouw

Haar eerste jaren als koningin werden gekenmerkt door de wederopbouw en de aanloop naar de onafhankelijkheid van Indonesië. Het was tevens de begintijd van de Koude Oorlog. In dit gedeelte van de tentoonstelling vertellen historici en ooggetuigen over de ontwikkelingen en gebeurtenissen in de jaren vijftig. Aan het woord komen: Dzsingisz Gabor, die destijds vluchtte uit Hongarije, Juliaantje van Sinay, een Molukse 'repatriant', en een ooggetuige van de Watersnoodramp in Zeeland (1953). In 1952 bracht Juliana samen met Bernhard een staatsbezoek aan de Verenigde Staten. Daar sprak zij het Amerikaanse Congres toe. De Nederlandse regering had graag invloed gehad op de inhoud van haar speech, maar Juliana schreef grotendeels haar eigen teksten. Het aanstekelijke enthousiasme waarmee deze *royalty from Holland* dankte voor de Marshallhulp en als een ware vredeskoningin pleitte voor de wereldvrede, genereerde

tussentijds applaus en een staande ovatie na afloop. Herman Pleij, emeritus hoogleraar Historische Nederlandse Letterkunde, zal er een toelichting op geven in de audiotour.

Spectaculair op deze plek in de tentoonstelling is de exclusieve Rolls-Royce van Juliana. Op de zijkant van de auto staat prominent het bekende monogram van de koningin. Willem-Alexander en Máxima kozen deze bijzondere wagen als trouwauto.

De Indonesische zaak

Dan volgt een gedeelte waarin de oude band tussen Indonesië en Juliana wordt getoond. Kort na haar inhuldiging kreeg zij te maken met de gevolgen van het streven naar onafhankelijkheid van Nederlands-Indië. Na een hevige periode van oorlog droeg Nederland (deels onder buitenlandse druk) op 27 december 1949 de soevereiniteit over aan Indonesië – zij het nog wel binnen een Unie. Juliana stond volledig achter de overdracht. Ze sprak op het Paleis op de Dam over een *'diepgewortelde verbondenheid'* en zei: *'Wij zijn nu naast elkaar gaan staan, hoezeer ook geschonden en gescheurd en vol littekens van wrok en spijt. Onmeetbaar groot is de voldoening van een volk dat zijn vrijheid verwerkelijk ziet.'* In 1956 zegde Indonesië de Unie op. De verhoudingen verslechterden. Na de nationalisering van Nederlandse bedrijven vertrokken de zogenaamde spijtoptanten naar Nederland, die koningin Juliana persoonlijk wilde verwelkomen. Met Indonesië bleef het contact ook na de onafhankelijkheid lange tijd ernstig verstoord. Van groot belang voor verbetering van de verhoudingen was het officiële bezoek van president Soeharto aan Nederland in 1970. Het tegenbezoek van Juliana aan Indonesië in 1971 betekende veel voor de koningin, die er nog niet eerder was geweest. Bezoekers krijgen een aangrijpende indruk van deze geschiedenis. Er zijn koninklijke geschenken uit voormalig Nederlands-Indië te zien, zoals een portret van Juliana van de Indonesische kunstenaar Raden Basoeeki Abdullah uit de Koninklijke Verzamelingen, gemaakt na de onafhankelijkheid. Ook komt hier een bijzonder portret (1951) van Henricus Rol uit het Rijksmuseum. Het schilderij werd tijdens rellen in Jakarta in 1960 zwaar beschadigd.

De stijl van Juliana: gewoon versus ongewoon

'Ik heb hartgrondig het land aan kouwe drukte en pompeus gedoe. En als iemand denkt mij daarmee een plezier te doen, dan denk ik wel eens: het is eigenlijk nogal grievend dat je zó over me denkt.' Juliana – 1980

'Ik heb altijd het land gehad aan alles wat conservatief en ouderwets was. Ik doe mijn leven lang mijn best om niet ouderwets te worden.' Juliana – 1987



Soevereiniteitsoverdracht van Indonesië wordt getekend, 1949.
Nationaal Archief

Het zijn bekende en typerende uitspraken van Juliana. In de collectieve beeldvorming leeft ze nog altijd voort als de moederlijke koningin die zo graag 'gewoon' wilde zijn. Maar de tentoonstelling laat ook een ander beeld zien. Hoewel haar eenvoud werd geroemd, wist zij bij staatsbezoeken en jubilea als geen ander wat vorstelijke pracht en praal betekende. Ze hield van juwelen en galajurken, maar even makkelijk stapte zij op de fiets in haar bloemetjesjurk. In dit gedeelte van de tentoonstelling zijn diverse japonnen en accessoires van Juliana te bewonderen, waaronder drie iconische brillen en een prachtige blauwe jurk die bekend is doordat Juliana hem droeg tijdens de inhuldiging van Beatrix. Historicus en juwelenexpert Martijn Akkerman deelt hier zijn visie in de audiotour.

Even verderop belandt de bezoeker in een wereld van glitter en glamour: de setting van een indrukwekkend staatsbanket. Een gigantische gedekte tafel met bruiklenen uit de Koninklijke Verzamelingen staat centraal. Het servies, vooral gebruikt tijdens de staatsbanketten van weleer, is geëxposeerd inclusief asbakken en sigarettendoosjes. Ook zijn er drie galajurken van Juliana te zien die zij droeg tijdens belangrijke politieke momenten. Zoals de bekende ivoorkleurige galajapon met turquoise kraaltjes en palletjes van het staatsbezoek aan Indonesië (1971). Ook wordt de donkergroene kimono met gouden vlinders tentoongesteld, gedragen tijdens het staatsbezoek van de Japanse keizer. Bovendien kunnen de bezoekers tal van relatiegeschenken bekijken, van onder meer David Ben-Gurion (de eerste premier van Israël) en Josip Broz Tito (president van Joegoslavië). De kleding en geschenken komen eveneens uit de Koninklijke Verzamelingen. Tot slot zijn hier diverse uitspraken van politici over Juliana te lezen, waaronder één van minister Marga Klompé over Juliana en vrouwenemancipatie.

Vintage jaren zestig

De jaren zestig waren ook voor de koninklijke familie roerig. De ophef rond de verlovingen en huwelijken van de prinsessen Irene, Beatrix en Margriet toonde een Nederlandse samenleving die aan verandering toe was. Een groot deel van de bevolking beschikte nu over een televisie en kon thuis op de bank steeds dichterbij de Oranjes komen. Zo werd de uitvaart van prinses Wilhelmina in 1962 rechtstreeks uitgezonden, net als de huwelijksplechtigheid van Beatrix en Claus in 1966 met de rookbommen. Hoewel de partnerkeuzes van haar dochters voor flink wat tumult zorgden, bleef Juliana achter haar dochters staan. De koningin heeft haar kinderen een moderne en een zo normaal mogelijke opvoeding willen geven. Velen kennen haar oproep nog wel: *'Publiek, help mij de meisjes een normaal leven te geven'*. Voor de veranderingen in de maatschappij in de jaren zestig kon de koningin wel begrip opbrengen. Minister-president

(1967–71) Piet de Jong heeft ooit gezegd dat Juliana in de roerige jaren zestig met de protesterende jongeren mee de straat zou zijn opgegaan, als ze jonger en niet van koninklijken bloede was geweest.

Jaren zeventig: mater familias

Juliana gaf het koningschap een menselijk gezicht. Als zij niet voor de troon was geboren, was ze liever maatschappelijk werkster geworden, zei zij zelf. In deze jaren van democratisering werd ook Juliana onderwerp van satire en journalistieke spot. Een karikatuur als een spruitjes schillende Juliana in de televisieshow van Barend Servet maakte Juliana niet minder geliefd, net zomin als de spotprenten van cartoonist Opland. Enkele voorbeelden van dit soort tekeningen zijn straks te zien. Met haar uitdijende familie haalde zij met gemak elke keer de weekbladen. Getoond worden portretten met de karakteristieke vlinderbril en de DAF Kini – een kleine auto voor het strand, speciaal ontworpen voor Juliana en Bernhard. Topstuk op deze plek is een portret uit de Koninklijke Verzamelingen door Carel Willink, *Portret van Juliana*. Gemaakt ter gelegenheid van de ‘Vrouw van het jaar’-benoeming door het tijdschrift *Accent*. In 1976 werd de titel toebedeeld aan Juliana.



Carel Willink, *Portret van koningin Juliana*, 1976. Koninklijke Verzamelingen, Den Haag

Hier komt ook de generatie van de jaren zeventig aan het woord. Met onder andere Diana Ozon (dichter, tekenaar en voormalig punker) en Elsbeth Etty (neerlandica, schrijver en biograaf). Ook spreken hier ooggetuigen van legendarische momenten met Juliana. Zoals ‘de kus’ van Jos Brink aan de koningin bij haar zeventigste verjaardag in 1979 en de krakersrellen rondom de troonwisseling in 1980. Er spreekt ook een vertegenwoordiger van de LHBTQIA+ gemeenschap van toen.

Suriname

Het verhaal van Kathleen Ferrier, dochter van Johan Ferrier, de eerste president van Suriname, is aanleiding om de relatie tussen Juliana en Suriname te belichten. In 1975 werd Suriname onafhankelijk van Nederland. Juliana tekende in de Oranjezaal van Huis ten Bosch de akte van soevereiniteit van de Republiek Suriname. De koningin had een bijzondere band met Suriname, zij kwam er graag. Ze was er toen al drie keer geweest en kwam in 1978 nog een keer terug. Tal van voorwerpen die Juliana uit Suriname heeft ontvangen worden hier getoond, naast kleurrijke *angisa's* (hoofddoeken) die gedragen werden ter gelegenheid van bijzondere gebeurtenissen in haar leven. De objecten zijn bruiklenen van het Nationaal Museum van Wereldculturen en de Koninklijke Verzamelingen.

Portrait of a marriage

Ieder huwelijk kent zijn eigen verhaal. In 1987 vierden prinses Juliana en prins Bernhard hun vijftigjarige bruiloft. Ze werden in Paleis Soestdijk geïnterviewd door journalist Maartje van Weegen. Dit interview behoort inmiddels tot de Nederlandse televisiegeschiedenis. De bezoeker ziet in de tentoonstelling de originele setting in Paleis Soestdijk waarin het interview werd opgenomen, met uiteraard het gesprek zelf op beeld. In dit gedeelte van de tentoonstelling wordt ingegaan op het huwelijk van Juliana en Bernhard, met de pieken en dalen. De affaires rond Greet Hofmans en Lockhead komen hier aan bod. Verschillende historici geven in de audiotour hun visie erop.

Abdicatie

Op 30 april 1980 trad Juliana af als Koningin der Nederlanden. In 1982 ontving prinses Juliana de *Four Freedom Award*. Op 20 maart 2004 overleed Juliana, 94 jaar oud, in Paleis Soestdijk.

Bioscoop

De tentoonstelling wordt spectaculair afgesloten met een compleet ingerichte filmzaal, waarin een unieke compilatie van verschillende producties over Juliana wordt getoond. De bioscoopruimte is ingericht met objecten uit Paleis Soestdijk, met als hoogtepunt een aantal originele bioscoopstoelen van Gispen uit de filmzaal van het paleis. Aan weerszijden van de zaal worden tal van Juliana- memorabilia geëxposeerd. Borden, bekens, lepels, glazen en meer vormen samen het thema: Juliana als verzamelobject. Van verschillende bruikleengevers, waaronder Paleis Het Loo en particulieren.

Het rood-wit-blauwe-Juliana-busje

De Nieuwe Kerk is in het kader van deze tentoonstelling op reis gegaan om herinneringen en verhalen over Juliana op te halen. Een zoektocht naar ooggetuigen en anekdotes. Met een opvallend 'rood-wit-blauw-Juliana-busje' is een route door het hele land afgelegd. Alle twaalf provincies werden bezocht, waarbij tientallen verhalen zijn opgehaald. Een selectie verschijnt straks in de tentoonstelling. Meer verhalen worden in aanloop naar de opening online gepubliceerd.

Lijst met bruikleengevers

Grootste bruikleengever

Koninklijke Verzamelingen

De Koninklijke Verzamelingen dragen zorg voor erfgoed van het Huis Oranje-Nassau. Zij doen dit door de aan hen toevertrouwde collecties te bewaren, beheren, conserveren, restaureren, bewerken en aan te vullen. Zij maken bronnen en collecties toegankelijk voor publiek en onderzoekers door online en offline



Foto Sam Tobiana

publicaties, wetenschappelijk onderzoek te faciliteren en ze te laten zien in paleizen en via bijdragen en bruiklenen aan musea in binnen- en buitenland. In opdracht van de SKPA stellen de Koninklijke Verzamelingen het Koninklijk Paleis Amsterdam gedurende het grootste deel van het jaar open voor bezoekers en verzorgen ze in het paleis de tentoonstellingen, symposia en het educatieaanbod. Ook organiseren zij de zomeropenstelling van Paleis Noordeinde en de Koninklijke Stallen in Den Haag.

De aan de Koninklijke Verzamelingen toevertrouwde bronnen en collecties omvatten de particuliere archieven van de Koninklijke Familie en van de Dienst van het Koninklijk Huis, de bibliotheekcollectie, de historische objecten, kunstnijverheid en beeldende kunst, die in de loop der eeuwen door de leden van het Huis Oranje-Nassau bijeen zijn gebracht.

Overige bruikleengevers

Autobedrijf Meijers
Beatrijs Broers
Beeld & Geluid
Cavaleriemuseum Amersfoort
Collectie Romeyn
Collectie voormalig Tassenmuseum
Coster Diamonds
DAF Museum
Het Nieuwe Instituut Rotterdam
Het Scheepvaartmuseum
Joods Museum
Koninklijk Instituut voor Taal-, Land- en Volkenkunde
Kunstmuseum Den Haag
Literatuurmuseum
Museon-Omniversum
Museum Boerhaave
Museum Soest
Nationaal Archief
Nationaal Museum Paleis Het Loo
Nederlands Openluchtmuseum
Paleis Soestdijk
Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed
Rijksmuseum
Stichting Piet Hein
Tweede Kamer der Staten-Generaal
Verzetsmuseum Amsterdam
Nationaal Museum van Wereldculturen

Ook diverse particuliere bruikleengevers hebben bijgedragen aan de tentoonstelling.

Tijdlijn

De
eeuw
van

Juliana

een koningin
en haar
idealen

De Nieuwe Kerk
Amsterdam

15 okt 2022 t/m
9 apr 2023



De eeuw van Juliana

Juliana, ‘een dierbaar godsgeschenk’

Juliana wordt op 30 april 1909 geboren als enig kind van koningin Wilhelmina en prins Hendrik van Mecklenburg-Schwerin. Met de geboorte van het prinsesje is het voortbestaan van het Huis van Oranje ook ná Wilhelmina verzekerd. Nederland haalt opgelucht adem.

Thérèse Schwartze, *Prinses Juliana*, 1910. Koninklijke Verzamelingen, Den Haag



Drie generaties in Paleis Soestdijk, 1910. Koninklijke Verzamelingen, Den Haag



Een geïsoleerde jeugd

Juliana krijgt als kind thuisonderwijs met andere kinderen, omdat Wilhelmina niet wil dat Juliana net zo'n eenzame kinderjaren. Haar entourage bestaat uit een adellijke hofhouding die vasthoudt aan protocollaire tradities.

J.J.M. Guy de Coral, *Prinses Juliana poseert bij Paleis Het Loo met speelgoed, een geschenk van de Franse president Armand Fallières*, 1911. Koninklijke Verzamelingen, Den Haag



Christiaan Maria Dewald, *Schoolklas van Juliana in Paleis Noordeinde*, 1920. Koninklijke Verzamelingen, Den Haag



Prinses Juliana spreekt voormalig Nederlands-Indië toe via de radio samen met Wilhelmina, 1927. Nationaal Archief / Fotocollectie Elsevier



Willem Bastiaan Tholen, *Portret van prinses Juliana*, 1928. Koninklijke Verzamelingen, Den Haag

Franz Ziegler, *Juliana met Beatrix in haar armen*, 1938. Koninklijke Verzamelingen, Den Haag



Franz Ziegler, *Groepsportret huwelijk prinses Juliana en prins Bernhard op het bordes van Paleis Noordeinde*, 1937. Koninklijke Verzamelingen, Den Haag



Tijdslijn



Tekening Elfstedentocht



1914 - 1918
Eerste Wereldoorlog



Roaring Twenties in Amsterdam



Olympische spelen in Amsterdam, 1928



1940 - 1945
Tweede Wereldoorlog
Poster NSB

De stand van het land

Het eerste decennium

De welvaart stijgt voor de rijke Nederlanders, terwijl de helft van de bevolking nog ongeschoold is. Er worden meerdere vakbonden en socialistische partijen opgericht en de middenklasse komt op als gevolg van de industrialisatie. Het wereldtoneel wordt nog altijd gedomineerd door grootmachten als de Romanov-dynastie en de Habsburgse monarchie.

1909 de eerste Elfstedentocht

1909 het eerste vliegtuig vertrekt vanaf Nederlandse bodem

In beweging

Dit decennium vormt de breuk tussen de oude en moderne tijd. Het straatbeeld in Nederland verandert in hoog tempo dankzij het toenemende aantal auto's en de straatverlichting. De Eerste Wereldoorlog breekt uit, één van de grootste en meest desastreuze oorlogen uit de geschiedenis. Nederland blijft neutraal en Rotterdam wordt de spionagehoofdstad van Europa.

1914 moord op Franz Ferdinand, troonopvolger van Oostenrijk

1914-1918 Eerste Wereldoorlog

1918 Spaanse griep (38.000 doden in Nederland)

1919 kiesrecht voor vrouwen

1919 de eerste Nederlandse radio-uitzending

Juliana ontwikkelt een sterke persoonlijkheid

In 1927 viert Juliana haar achttiende verjaardag. In hetzelfde jaar houdt zij haar eerste radio-toespraak, voor Nederlands-Indië (het tegenwoordige Indonesië). Ook schrijft zij zich in aan de universiteit in Leiden voor de studie Letteren en Wijsbegeerte. Ze is de eerste Oranje in de collegebanken en erg actief in het studenten- en verenigingsleven.

Het moderne leven

Soberheid en deugdzaamheid maken plaats voor plezier. Het tijdperk van de *Roaring Twenties* breekt aan. Technologische vooruitgang zorgt voor optimisme en sterke economische groei. Vanuit de Verenigde Staten wordt jazzmuziek geïntroduceerd en in de bioscopen draaien de eerste Hollywood-films.

1920 Nederland wordt lid van de Volkenbond

1928 Olympische Spelen in Amsterdam

1928 uitvinding penicilline

1929 beurscrash

Juliana verliefd en getrouwd

Op wintersport in Zuid-Duitsland ontmoet Juliana in 1936 de Duitse prins Bernhard van Lippe-Biesterfeld. Op 8 september wordt de verloving bekendgemaakt en op 7 januari 1937 trouwt het koninklijke stel in Den Haag. Er worden vier prinsesjes geboren: Beatrix (1938), Irene (1939), Margriet (1943) en Marijke (of Christina, 1947).

De crisisjaren

Het zijn economische crisisjaren, met honderdduizenden werklozen op een bevolking van bijna acht miljoen. Maar tegelijk neemt het aantal huishoudelijke apparaten toe en wordt het steeds drukker op straat vanwege het groeiende aantal auto's. In Europa komen het facsisme en het nazisme op: Mussolini in Italië, Hitler in Duitsland. In Nederland wordt de NSB opgericht.

1933 Hitler wordt benoemd tot Rijkskanselier

1934 Jordaanoproer in Amsterdam

1935-1936 Mussolini valt Abessinië (Ethiopië) binnen

Juliana is ambassadrice van Nederland

Tijdens de Tweede Wereldoorlog verblijft Juliana in Canada. Daar zet zij zich actief in voor de geallieerde zaak. Juliana houdt vele toespraken op het Amerikaanse continent. De kroonprinses ontwikkelt zich tot een waardige troonopvolgster. Ze ontmoet meerdere keren president Roosevelt en raakt bevriend met zijn vrouw Eleanor.

- 1943-1944 Juliana bezoekt Suriname en de Nederlandse Antillen
- 1948 inhuldiging koningin Juliana

Hulton Deutsch Collection, Portret inhuldiging koningin Juliana, 1948. © INTERFOTO / Alamy Stock Photo



Ontwerp van Erwin Roger Dolder, Inhuldigingsjapon koningin Juliana, 1948. Koninklijke Verzamelingen, Den Haag

Juliana koningin van het volk

Onder Juliana's regering wordt het koningshuis een stuk informeler en toegankelijker. Zij nodigt het volk uit bij het jaarlijkse defilé op haar verjaardag op Paleis Soestdijk. Door haar sociale vaardigheden en 'gewone' manier van doen is zij geliefd.

- 1952 Juliana houdt een toespraak voor het Amerikaanse Congres
- 1955 Juliana bezoekt als eerste Nederlandse vorstin Suriname
- 1956 Greet Hofmans-affaire

Juliana spreekt het Amerikaanse Congres toe, 1952. Collection of the U.S. House of Representatives



Juliana bezoekt anticonceptiepilfabriek, 1961. Nationaal Archief / Fotocollectie Anefo



Juliana gewoon en ongewoon

De jaren zestig zijn roerig. Ook voor de koninklijke familie. De ophef rond de verlovings van de prinsessen toont een Nederlandse samenleving die aan verandering toe is. Juliana heeft haar dochters een moderne en zo normaal mogelijke opvoeding willen geven. Juliana is een vrouw van haar tijd; minister-president Piet de Jong heeft eens gezegd dat Juliana met de protesterende jongeren mee de straat op zou zijn gegaan als ze niet van koninklijken bloede was geweest.

- 1964 Juliana bezoekt anticonceptiepilfabriek
- 1962 viering zilveren huwelijk Juliana en Bernhard
- 1967 geboorte prins Willem-Alexander



Viering zilveren regeringsjubileum, 1973. © BNA Photographic / Alamy Stock Photo

Juliana: pacifist, feminist, oma

Juliana geeft het koningschap een menselijk gezicht. Als zij niet voor de troon was geboren, was zij graag maatschappelijk werkster geworden. In deze jaren van democratisering wordt ook Juliana onderwerp van satire en journalistieke spot. Samen met haar uitdijende familie komt ze vaak in de media.

- 1976 Juliana 'Vrouw van het jaar' (volgens het tijdschrift *Accent*)
- 1976 Lockheed-affaire

Carel Willink, Portret van koningin Juliana, 1976. Koninklijke Verzamelingen, Den Haag



Abdicatie Juliana en inhuldiging Beatrix, 1980. © dpa picture alliance / Alamy Stock Photo



1940 1941 1942 1943 1944 1945 1946 1947 1948 1949 1950 1951 1952 1953 1954 1955 1956 1957 1958 1959 1960 1961 1962 1963 1964 1965 1966 1967 1968 1969 1970 1971 1972 1973 1974 1975 1976 1977 1978 1979 1980 1981 1982 1983 1984 1985 1986 1987 1988 1989



Soevereiniteitsoverdracht van Indonesië wordt getekend, 1949. Nationaal Archief



Koningin Juliana bezoekt Zeeland na de Watersnoodramp, 1953. © Benelux Press



De eerste man op de maan, 1969

Vorbereiding onafhankelijkheid in Suriname met premier Arron en oppositieleider Lachmon, 1975. Nationaal Archief / Fotocollectie Anefo



Koen Suyk, Demonstraties tijdens de inhuldiging van Beatrix onder de leus 'geen woning, geen kroning!', 1980. Nationaal Archief / Fotocollectie Anefo

Val van de Berlijnse Muur, 1989. © Flip Franssen/Hollandse Hoogte



Oorlogsjaren

Op 10 mei 1940 valt Nazi-Duitsland Nederland binnen. Vijf donkere bezettingsjaren volgen. Driekwart van de Nederlandse joden wordt vermoord. Het totaal aantal omgekomen Nederlanders ligt tussen 225.000 en 280.000. De tweede helft van de jaren veertig staat vooral in het teken van wederopbouw en de Indonesische onafhankelijkheidsstrijd (1945-49).

- 1940-1945 Tweede Wereldoorlog
- 1944-1945 hongervinter
- 1945 5 mei, nationale bevrijding
- 1945-1991 Koude Oorlog
- 1949 Indonesië wordt onafhankelijk verklaard

Jaren van wederopbouw

De jaren vijftig worden vaak getypeerd als burgerlijk en truttig. Het is de tijd van verzuiling, hard werken en sober leven. Maar het land verandert in deze periode ook snel. Na jaren van veel armoede breekt een welvarender tijdperk aan. Er wordt flink gebouwd aan de industrie, er komen meer woningen, scholen en supermarkten bij en steeds meer huiskamers zijn voorzien van een televisie.

- 1951 de eerste officiële tv-uitzending
- 1953 Watersnoodramp
- 1957 uitreiking van de eerste AOW
- 1958 de stoomtrein maakt zijn laatste rit

Een nieuwe koers

Het welvaartspeil stijgt en op maatschappelijk gebied verandert er veel. Een rebelse generatie treedt aan, die minder traditioneel en gezagsgetrouw is. Voor de één gaat het om *love & peace*, de ander kiest voor een harde confrontatie en gaat de straat op. De seksuele moraal verandert en vrouwen vechten voor gelijke rechten.

- 1960-1964 de zesdaagse werkweek verdwijnt
- 1968 oplevering eerste huizen in de Bijlmermeer
- 1969 bezetting Maagdenhuis
- 1969 de eerste man op de Maan
- 1969 de eerste kerncentrale in Nederland wordt geopend (Dodewaard)

Een tijd van uitersten

Een decennium met vele gezichten: optimistisch, ongeremd en vrolijk maar ook cynisch en bekrompen. Het hoopvolle begin gaat na twee oliecrises over in een economische recessie met groeiende werkloosheid. Nederland serveert huzarensalade en in de huiskamer hangen bruinoranje gehaakte gordijnen.

- 1970 komst van grote groepen gastarbeiders
- 1974 de eerste abortuskliniek (Arnhem)
- 1974 invoering van het recht tot echtscheiding
- 1973 homoseksualiteit verdwijnt uit het *Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders*
- 1975 Suriname wordt onafhankelijk

Juliana treedt af

Op 30 april 1980 doet Juliana afstand van de troon ten gunste van haar dochter Beatrix. Prinses Juliana overlijdt op 20 maart 2004 op 94-jarige leeftijd.

Abdicatie Juliana en inhuldiging Beatrix, 1980. © dpa picture alliance / Alamy Stock Photo



Spraakmakende jaren

Het begin van de jaren tachtig is een tijd van werkloosheid en dalende huizenprijzen. In 1981 worden de eerste aidspatiënten in het ziekenhuis opgenomen. Er is nog maar weinig bekend over de ziekte en patiënten worden massaal buitengesloten en gediscrimineerd. De *homecomputer* en 06-sekslijnen worden geïntroduceerd. Schoudervullingen zijn hip en het Nederlands elftal wordt Europees kampioen (1988).

- 1984 de eerste massademonstratie tegen kernwapens (*Ban de Bom*)
- 1984 het Landelijk Aids Coördinatieteam wordt opgericht
- 1985 eerste Nederlander in de ruimte
- 1985 eerste vrouwen doen mee aan Elfstedentocht
- 1989 val van de Berlijnse Muur

Een overzicht van de makers

De
eeuw
van

Juliana

een koningin
en haar
idealen

De Nieuwe Kerk
Amsterdam

15 okt 2022 t/m
9 apr 2023

© Bert Buurman / Nederlands Fotomuseum



Een overzicht van de makers

De Nieuwe Kerk Amsterdam maakt deze tentoonstelling in samenwerking met een creatief team



**Tentoonstellingsontwerp
3D**

Lies Willers
Amsterdam
lieswillers.com



**Tentoonstellingsontwerp
2D & ontwerp
publiciteitscampagne**

Studio Berry Slok
Amsterdam
studioberryslok.nl



Ontwerp publicatie

van Rosmalen & Schenk
Amsterdam
rosmalen-schenk.nl



Conservator

De Nieuwe Kerk Amsterdam
Pieter Eckhardt

De eeuw van
Juliana

De Nieuwe Kerk
Amsterdam

15 okt 2022 t/m
9 apr 2023

Factsheet



De
eeuw
van

Juliana

een koningin
en haar
idealen

De Nieuwe Kerk
Amsterdam

15 okt 2022 t/m
9 apr 2023

© Marius Meijboom / Nederlands Fotomuseum

Tentoonstelling

De eeuw van Juliana, een koningin en haar idealen

Datum

15 oktober 2022 t/m 9 april 2023

Locatie

De Nieuwe Kerk Amsterdam

Open

Dagelijks geopend, 10 – 17 uur

Actuele openingstijden via nieuwekerk.nl

Publieksinformatie

020 626 81 68

Tickets

[Nieuwekerk.nl](https://nieuwekerk.nl)

Publicatie

De eeuw van Juliana

€ 29,95 | Uitgeverij WBOOKS | ISBN 978 94 625 8505 8

Uitgave van De Nieuwe Kerk

Toegangsprijzen

Voltarief	€ 19,50 inclusief restauratietoeslag
CJP, Stadspas	€ 7,50
Jongeren (12 t/m 17)	€ 7,50
Studenten	€ 7,50
Museumkaart	€ 2,50 inclusief restauratietoeslag
ICOM	Gratis
I Amsterdam City Card	Gratis
VriendenLoterij VIP-kaart	Gratis
Vrienden van De Nieuwe Kerk	Gratis
Kinderen t/m 11 jaar	Gratis
Groepen (v/a 10 personen)	€ 15,50

Grootste bruikleengever

Koninklijke Verzamelingen

Founder

VriendenLoterij

Met dank aan

Grote Vrienden

Stichting Vrienden van De Nieuwe Kerk

Programmering

De programmering bij de tentoonstelling wordt binnenkort bekendgemaakt via nieuwekerk.nl

Museumshop

Open op tentoonstellingsdagen van 10 – 17 uur

Café-restaurant

't Nieuwe Kafé, dagelijks open van 08.30 tot 19.30 uur

Rondleidingen

Groepsbezoek is mogelijk na aanmelding. U kunt een van de professionele rondleiders van De Nieuwe Kerk boeken. Aanmelding en boeking via

020 626 81 68 of rondleidingen@nieuwekerk.nl

Openbaar vervoer

10 minuten van Centraal Station

Trams: 2/4/11/12/13/14/17/24

Metro: Metro 52, halte Rokin (4-5 minuten lopen)

Parkeren

Er zijn meerdere parkeergarages in de buurt: de Bijenkorf (Dam), Rokin, Nieuwezijds Kolk, Centraal Station en Parking Centrum Oosterdok.

Toegankelijkheid

Het gehele gebouw is goed toegankelijk voor rolstoelen en rollators.

Toilet

Toiletten zijn toegankelijk voor het publiek.

‘Ik doe mijn leven lang mijn best om niet ouderwets te worden’

Koningin Juliana, 1987

Bezoekadres

De Nieuwe Kerk
Dam, Amsterdam
nieuwekerk.nl

Informatie

Afdeling Communicatie,
Educatie & Marketing
Madeline van Vliet &
Stella Küçüksen
+31(0)20 626 81 68
pressoffice@nieuwekerk.nl

Founder

VRIENDENLOTERIJ
WIN MEER, BELEEF MEER

Partner

Deloitte

Mede mogelijk gemaakt dankzij bijdragen van



GRAVIN VAN BYLANDT
STICHTING

JANIVO
STICHTING

NICO NAP
FOUNDATION